

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL

Un an	150 Lei
Pe jumătate	75 Lei
În străinătate	300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

In slujba crucii

Marile serbări creștinești ale Asociației Generale a Românilor Uniți la Dej — Trei zile de înălțări sufletești în numele crucii — Episcopii în fruntea oamenilor cu învățătură și a poporului, cer o viață mai apropiată de evanghelie

Zilele pe cari le trăim sunt pline de ispite și de răutăți. Oamenii s'au despărțat prea mult de căile sufletești și ale evangheliei, și slujesc pântecelui și măririlor desarte. Făptura lui Dumnezeu se scufundă spre abizurile lăcomiei și ale întunerecului.

Cunoscând acestea scăderi cumplite ale lumii de azi, cade atât de bine sufletului creștinesc, când află și poți vedea cu ochii, că nu este totul pierdut și că mai licărește și câte o rază de soare în marele noian al rătăcirilor. Alte neamuri au văzut mai demult lumina soarelui dumnezeesc și multe țări au pornit mai de dimineață pe cărările cari duc la mântuire.

Slavă Tatălui ceresc, încep să li-cărească și la noi zorile unei vieți mai luminoase, mai înțelepte. Incepem a ne trezi și noi din somnul de moarte al prăbușirilor de după război. Oamenii cu scaun la minte au simțit-o și o spun tot mai cu tărie, că și noi Români numai în poruncile crucii vom găsi mântuirea. Singură evanghelia lui Hristos este scăparea noastră în noianul de mulțumiri și ispite, cari, ca valurile mării, se tâlăzuesc tot mai amenințătoare, mai involburate, să ne înghită.

„Asociația Generală a Românilor Uniți” sau, mai pe scurt, *Agrul* s'a pus, înainte cu patru ani, în slujba acestei mântuiri, după care însetează sufletele noastre. Această mare însoțire creștinească, binecuvântată de biserică și de mai marii săi, luptă ca să ne apropie iarăși de Isus și de mântuitoarele lui porunci. Agrul caută să ne deschidă ochii, că nu pântecetele, nu poftetele, nu nemecniciile omenestii, sunt scopul vieții noastre, ci sufletul și bucuriile lui. Numai cine înțelege și simte acest lucru, se poate numi creștin adevărat. Iar Agrul, care slujește crucii și evangheliei, vrea să fim asemenea creștini,

cari nu numai cu numele, ci și cu fapta și cu viața întreagă să fim ai lui Isus.

Bucurie mare am avut acum în orașul Dej, când am văzut că Agrul nostru prinde rădăcini tot mai adânci în inimile oamenilor cu învățătură și ale poporului nostru. Dovadă cei peste 15 mii de credincioși din toate unghiurile Ardealului, Maramureșului, Crișanei și Banatului, cari s'au înșiruit sub steagul crucii, alergând cu mari cheltueli și cu multă osteneală, ca să dea dovadă de luminoasa trezire la poruncile evangheliei. Congresul dela Dej a fost o dovadă că Români, uniți în credință cu Roma, au început tot mai cu tărie să simtă suflul de mântuire al vremii și sunt fericiți să se poată înșirui în tabăra cea vie a lui Hristos, spre binele lor sufletec și mai mare mărirea lui Dumnezeu. Celea trei zile la picioarele crucii și în jurul altarului din ramuri de brad, înălțat în piața Dejului, au fost o verigă de oțel în legătura tainică cu Isus Mântuitorul. Ele vor rămânea pe veci neșterse din inimile celor ce au avut fericirea să poată alerga la acest mare praznic sufletec.

Dar să lăsăm să grăiască însăși faptele cari arată ce pot să rodească stăruințele „Agrului” în mijlocul unui popor care vrea mântuirea sa și mărirea lui Dumnezeu:

Ziua I.

Sâmbătă în 21 Octomvrie, la orele 9 și 29 minute a sosit în gara Dej Comitetul Central al „Agrului”, în frunte cu președintele lui, fostul ministru, avocatul Dr. Valer Pop dela Cluj. Tot atunci a sosit și reprezentantul Exelenței Sale Înaltpreasfințitului nostru Mitropolit Vasile, pâr. Prepozit Iacob Popa dela Blaj. I-au întâmpinat la gară dl prefect al județului Dr. Valeriu Bilt, și dl președinte local al „Agrului”, notarul public Dr. Victor Pop, în fruntea alor sute de cetățeni. Le-a răspuns tuturor dl Dr. Valer Pop. Apoi, în

sunetul muzicii militare, oaspeții au intrat în oraș, fiind găzduiți pe la cunoscuți.

La ora 11 s'a ținut ședința Comitetului Central, în sala mică a Prefecției județului Someș, hotărându-se ce dare de seamă să se facă la ședința festivă de Duminică și despre ce să se hotărască acolo.

Sosirea înalților Arhieriei

După amiază, la orele 15 și 39 minute au sosit Înalții Arhieriei: Preasfințitul Dr. Iuliu Hossu al Clujului-Gherlei, Dr. Alexandru Nicolescu al Lugojului și Dr. Alexandru Rusu al Maramureșului, iar ca reprezentant al Înaltpreasfințitului Dr. Valeriu Traian Frențiu al Orăzii, pâr. canonic Dr. Augustin Maghiar. La gară i-au primit prefectul județului, președintele local al „Agrului” și președintele general al „Agrului”, fiecare cu câte o vorbire. Le-a răspuns tuturor Preasfințitul Iuliu al Clujului-Gherlei. Câteva eleve le-au predat Înalților Arhieriei flori, iară orchestra regimentului 81 infanterie a cântat în cinstea înalților oaspeți. Urcându-se în automobile, înalții oaspeți au fost întâmpinați la intrarea în piață, unde era o frumoasă poartă triumfală, de dl primar al orașului dl Dr. Alexandru Coroiu. I-a răspuns Exelența Sa Alexandru al Lugojului. În ușa bisericii i-a întâmpinat pâr. protopop Iacob Marga, în fruntea unui mare sobor de preoți îmbrăcați în odăjdii și o mulțime foarte mare de credincioși. I-a răspuns Exelența Sa Preasfințitul Alexandru al Maramureșului.

A început apoi

Vecernia,

slujită de întreg soborul de preoți, în frunte cu pâr. canonic Dionizie Vaida dela Cluj-Gherla. A cântat corul elevilor dela liceu condus de dl profesor Gheorghe Crișan, iară cântările glasului III. le-au cântat mai mulți teologi conduși de profesorul de teologie Silviu Popa dela Cluj-Gherla și de pâr. Ilarie Deac dela Câmpeni.

Ceeace mi-a plăcut foarte mult a fost că vecernia s'a cântat ca la Blaj. Ce bine ar fi dacă aceste cântări s'ar introduce pretutindenea, în toate cele 4 diecezele noastre! Pentru că, zică cine ce va vrea, cântări mai frumoase ca cele dela Blaj nu sunt nicăiri, numai să se cânte frumos și cu suflet.

Minunată a fost *predica pâr. canonic dela Cluj-Gherla, Ioan Agârbiceanu*, care a început cu cuvintele Mântuitorului: „Îndrăzniți, eu am biruit lumea”, și apoi a arătat marile schimbări pe care le-a adus Isus în lume și cerând ca credincioșii să se învețe a-și stăpâni mai ales imboldurile spurcate ale trupului, căci altfel își nimicesc familia, societatea, țara, biserică și totul. Păcatele sunt asemenea șerpilor cari îi mușcau pe Izraeliți

În pustie. Moise a ridicat atunci un șarpe de aramă, la care cine se uita, se tămăduia. Șarpele nostru de aramă este Isus Hristos, la care cine alergă și se nutrește cu trupul și sângele lui, abunțseama că se mântuiește. Să mergem la Isus cât mai des, să ne spovedim și împărțăm oridecâte ori ne-a mușcat șarpele păcatului și să nu ne pese nici nouă, Românilor uniți cu biserica Romei, de nici o greutate, ci să îndrăznim și vom birui cu siguranță.

După o nouă ședință a Comitetului Central în sala cea mică a prefecturii, seara, la orele 9, a început

Teatrul

jucat de Societatea de Lectură „Dr. Iuliu Hossu” a Școlii Normale gr.-cat. din Gherla, în sala de teatru orașenesc. S'a jucat piesa în 4 acte „Biruința”, în care s'a arătat cât au suferit vechii creștini, în cele dintâi veacuri ale creștinismului, până la 315, când împăratul Constantin cel Mare le-a dat voie creștinilor să-și țină religia cum voiesc și doresc. Fetele au jucat toate foarte bine, așa că le-au aplaudat îndelung atât Înaltii Arhierei și Comitetul Central al Agrului, cât și întreg publicul.

Ziua a doua

Duminecă des de dimineața era mare fierbere pe străzile Dejului. În piață se aranja marele altar, iar pe străzi se adunau oamenii cete-cete, ca să vadă pe Înaltii Arhierei și slujba cea frumoasă.

Sf. liturghie

La orele 8 și jumătate toți preoții erau adunați în biserica parohială, așteptând pe Înaltii Arhierei. Se îmbrăcaseră 52 preoți și canonici. Mulți, foarte mulți n'au avut odăjdii și astfel au rămas neîmbrăcați. Au sosit nu peste mult Înaltii Arhierei și apoi, în sunetele clopotelor, au plecat cu toții spre piață. A început sf. liturghie, la care au cântat până la „Cred într'unul” teologii și preoții, sub conducerea p. prof. Silviu Popa dela Cluj-Gherla, iar după aceea minunatul cor al Reuniunii Corale Române Unite din Cluj, sub conducerea dlui prof. I. Caranica.

Ceva ne mai pomenit a fost când la rugăciunea „Sfânt, sfânt, sfânt e Domnul Savaot” 58 perechi de mâni se ridicau spre ceruri, iar la „Luați mâncăți” tot atâtea binecuvântau și arătau spre agnețul care atunci se făcea în prea cinstit trupul Domnului.

Tot înainte de Credeu a urmat

Predica Preasfințitului Alexandru al Maramureșului,

care a început cu cuvintele „Crucea Tale ne închinăm Hristoase”. Cu sufletul de față este acum aici — a spus Preasfinția Sa — întreagă mitropolia noastră. Toți împreună prăznuim anul acesta 19 veacuri dela moartea Mântuitorului. De aceea am și dat noi Arhierei poruncă să ridicați în fiecare sat câte o cruce întru pomenirea acestui an sfânt. Dar atâta nu e de ajuns. Să nu fie nici un suflet care să nu dea cinstea cuvenită Crucii Domnului. Toate darurile din cruce răsar: dragostea, credința, nădejdea, toate, toate. De aceea cântă biserica noastră atât de frumos. „Mare este puterea crucii tale, Doamne, că s'a înfipt în loc și lucrează în lume și a făcut din pescari apostoli și din neamuri martiri, ca să se roage pentru sufletele noastre”. — De pe cruce a strigat Mântuitorul: „Mi-e sete”. Da, pentru că i-a fost sete după dragostea inimilor noastre. Dacă atâta dragoste este în sufletul lui Isus față de noi, să fim și noi pururea alături de sf. cruce și să fim și noi apostoli ai ei.

După sfârșitul sf. liturghii a urmat

Procesiunea euharistică,

care a fost de toată frumuseța. Înainte mergea fanfara din Șieu-Măgheruș condusă de parohul Vasile Lazăr, apoi Școala Normală gr.-cat. de fete din Gherla, gimnaziul de fete din Dej, liceul de băieți „Andrei Mureșan” din Dej, fanfara regimentului 81 infanterie, credincioșii romano-catolici din Dej în frunte cu preoții lor, reuniunea tinerimei romano-catolice, satele Jichiș, Ghiralt, Bața, Glod, Mănășturel, școlile primare rom.-cat. de băieți și fete din Dej, credincioșii uniți din Dej, teologii din Gherla și mai mulți din Blaj sub conducerea profesorilor Dr. Leon Sârbu și Dr. Ioan Cristea, preoții

uniți cari n'avea odăjdii, în reverenți; un teolog îmbrăcat în stihar alb purtând crucea, 8 teologi îmbrăcați în stihare albe cu luminile în mână, 2 călugări franciscani rom.-cat. îmbrăcați în stihare albe, 2 preoți rom.-cat. îmbrăcați în odăjdiile lor, 26 perechi preoți uniți îmbrăcați în odăjdii, Exelențiile Lor Alexandru al Lugojuului și Alexandru al Maramureșului în toate odăjdiile arhieresti purtându-și cărjele arhieresti și Exelența Sa Iuliu al Clujului-Gherlei purtând pe ȳsuși Domnul și Dumnezeu nostru Isus Hristos; 4 teologi îmbrăcați în dalmatice au încheat șirul lung al preoților, eupă care a urmat Domnul președinte al „Agru”-lui cu Comitetul Central, Reuniunile Femeilor și peste 10 mii de credincioși. A fost ceva ce nu se poate descrie.

Ședința festivă

Târziu, aproape de 12 ore, a deschis, în sala festivă a Prefecturii, *Exelența Sa Iuliu al Clujului-Gherlei* congresul prin o preafrumoasă evăntare, spunând că abia înainte cu câteva zile a sosit dela Roma, de unde aduce binecuvântarea sfântului Părinte asupra lucrărilor acestui congres. Acolo, la mormintele Apostolilor, și-a adus aminte cât de deosebită este morala, care stă la temelie împărăției lui Dumnezeu, de morala care stă la temelie împărățiilor pământene. Până nu vom reîntrona moralitatea împărăției cerurilor, nu va fi pace pe pământ. Cere binecuvântarea cerului asupra congresului.

Domnul Dr. *Valer Pop*, președintele „Agru”-lui spunea că ne adunăm an de an, în alte și alte ținuturi, ca să vadă toți credincioșii noștri, din toate părțile acestei Mitropolii, că suntem și trăim, că suntem cineva, de cari trebuie să țină cont lumea. Criza zilelor noastre vine dela materialismul grozav al veacului de acum. Urmărea este marea criză morală și materială. La chemarea sfântului Părinte al Romei, criza morală începe a se micșora, căci bătrâni și tineri, femei și fete, cărturari și țărani, studenți universitari și elevi dela școlile primare din toate părțile lumii, vin și se împărțesc tot mai des. Să ne refacem și noi,

Foița „UNIRII POPORULUI,”

Apus de lună

*Peste dealul Mocrii, luna
În splendoare 'n cet apune,
Dintr'un colț de codru 'ncepe
Doina; — fluerul o spune...*

*Ce adâncă-i noaptea!... stele
Mari, lucesc pe ici pe colo.
Flueru 'ncețază doina...
Peste deal, s'aude-un solol...*

*Luna a apus pe creste.
Oile sunt adormite.*

*Baciu ni-a spus o poveste,
Cum n'a fost, nict nu mai este,
Despre vremile trecute...*

V. Gr. Flueraș

Doamna Raveca și domnul Trifon la oraș

de Nicolae Lupu

(Continuare din Nr. trecut)

Raveca în vremea asta încă își alege niște haine verzui, și se duse și ea cu domnișoara tot în cușculia în care fuse Trifon, de unde veni îmbrăcată în haine verzi și scurte, de i-se vedeau genunchii pe deasupra tureacului cismii.

La trup era ea frumoasă înaintea oglinzii, numai cununa de plete nu-i mai stetea bine pe cap; apoi cismele o stricau de tot. Dar domnișoara văzu ce mai trebuie și începu:

— Poftiți mă rog încălțăminte de vară, pantofi *Maroo*, *Gri*, de lac, *Antilop*, *Combinafi*, piele fină, ieftină și durabilă, cea mai bună, reclamă în toată lumea... încălțăminte de iarnă, mă rog frumos: șoșoni de lac, șoșoni de cauciuc, șoșoni cismuțe, foarte fini, marfă streină, cea mai modernă, fină și durabilă... Și ciorapi — mă rog frumos —, mătăsă veritabilă, *Adesgo*, *Ghe-be-le*, *Flor maroo*, marfa cea mai tare și mai durabilă, ieftină și bună, căutată la toate magazinele, moda cea mai nouă. Poftiți mă rog!..

Raveca luă și o pereche de pantofi și niște ciorapi în culoarea pielii — marfa cea mai bună — după cum îi spuse domnișoara. Dar domnișoara aceea mai avea de vândut și o pălărie pentru doamna Raveca.

— Poftiți, mă rog — *Bască*, cea mai modernă, și pălării mă rog; Tocă de paie pentru vară, *Tocă de Fetru* pentru toamnă, de diferite culori — mă rog frumos. — Poftiți, doamnă dragă, de încercați — îi zicea mereu îngrămădindu-i înainte o mulțime de căciulițe și pălăriițe ca cuburile de țarcă, și una mai șoadă decât alta. — Marfă streină mă rog, cea mai bună și pentru dumneavoastră cea mai ieftină.

Raveca încercă, dar nici o căciulie nuse potrivea pe căpățâna ei lată și cu niște ple-

toale ca mâna de groase; dar domnișoara nu o lăsa să desnădăjduiască și îi dădu una surie zicându-i: Asta e bună, doamnă dragă, mă rog frumos. E cam mică, dar după ce vă veți tăia părul va fi numai bună.

Raveca o întepeni în cap cum putu și o strângea la frunte de credea că-i creapă capul, dar răbda, că așa era „model”. Băiatul cel șmecher făcu și din hainele ei un pachet frumos, apoi o mai imbie cu o „poșetă” de piele pentru ținut batista și mânușile, și aducându-i aminte că îi trebuie și mânuși, și umbreluță pentru soare, și „galoși” pentru noroi; dar Raveca nu știa umbra cu de acelea. Tînărul însă n'o slăbea: — Nu se poate o doamnă fără poșetă și fără galoși. Galoșii păstrează ghețele, mă rog frumos — de nu se murdăresc.

În sfârșit Trifon luă și mânuși, și poșetă, și galoși și umbreluță; plăti cinstit și ieșiră din prăvălie cu o mulțime de pachete.

— Bună ziua!!! Mai poftiți mă rog frumos. Mulțumesc... — le ziceau vânzătorii din prăvălie, apoi după ce se depărtară „mușterii” se puseră toți pe râs.

— Mai văzut-ai oameni proști, îmbrăcați domnește! Ha! ha! ha!

— Noa, azi a mers afacerea. De-ar mai veni de ăștia cât de mulți.

Din douăzeci de mii lui Trifon îi mai rămase vreo câteva sutulițe. Pe stradă se uitau în toate vitrinele ca să-și vadă „potrosurile” cele domnești. Raveca aude numai

ceace numai prin „Agru“ se poate. Să credem și ne vom mântui.

Se trimite apoi câte o telegramă Preafericitului Părinte dela Roma și Majestății Sale Regelui.

Urmează salutările din partea reprezentanților multelor societăți, și apoi dl profesor Augustin Popa, secretarul general al „Agru“-lui citește telegramele Exelenției Sale Mitropolitului rom.-cat. din București Dr. Al. Cisar și a dlui secretar general al Ministerului Cultelor Emanoil Bucuța, cari se scuză că n'au putut lua parte la congres. La orele 3 și jumătate după amiază începe banchetul dela hotel „România“, la care au luat parte 250 persoane, în frunte cu Înălții Arhieriei.

Conferința Preasfințitului Alexandru al Lugojului

Isus, — spune Preasfințitul — nu s'a ascuns nici în fulger, nici în tunet; ci în pâine și vin, ca să fie la îndemâna tuturor, dar mai ales la îndemâna familiilor creștine. În fața Sfintei Euharistii bărbatul își reînnoiește făgăduința de veșnică credință ce i-a jurat soției sale; femeia, venind la Acela care ascultător s'a făcut până la moarte, trebuie să devină ascultătoare; iar copilul, cercetându-l mai des pe celce 30 de ani a fost ascultător și ajutător al părinților săi, trebuie să se facă și el bun. Dar Isus, în sfânta euharistie, nu le dă soților de căsătorie numai sfaturi ci și haruri, ca să poată suporta cu răbdare necazurile împreunate cu căsătoria, și mai ales le dă dragoste, dragoste de aceea cum o descrie marele apostol al neamurilor, sf. Pavel. Mai bucuros pe copii îi ajută însă, fiindcă foarte mult îi iubește. De aceea numai în familiile acelea este fericire adevărată, cari ingenunche cât mai des în fața altarului. — A urmat apoi

Conferința dlui profesor Motogna,

care a arătat rolul bisericii în civilizațiunea neamului nostru, a fost cât se poate de bună. Am văzut ce minunate sunt bisericile moldovene, atât ca zidire cât și ca pictură, cum biserica i-a învățat pe creștini să-și cultive pământul, ea a adus cultura, dela ea avem și

renașterea literaturii și a școlilor, ales dela unirea cu Roma încoace. A terminat cu dorința ca școlile să pună mai mult pond pe suflet decât pe trup.

Raportul secretarului general

Dl profesor de teologie Augustin Popa dela Blaj și-a citit apoi raportul general, din care am văzut că nu este sat în Mitropolia noastră, în care să nu se știe ce este „Agru“. Avem cu totul 683 organizații locale cu 38.627 membrii. Se țin tot mereu adunări, la cari se citesc conferințe frumoase, în urma cărora se spovedesc și cuminecă tot mai mulți, se cercetează bolnavi, se ajută săracii, văduvele și orfanii. În foarte multe părți „Agru“-l se îngrijește ca întâia cuminecare a copiilor să se facă cu mare paradă, ca copiii să primească cu acest prilej premii și chipuri frumoase, ca să le rămână pururea în minte această mare sărbătoare. Foarte mult fac de o vreme încoace cărturarii, cari se spovedesc și cuminecă tot mai des, dând astfel pildă tot mai multă comercianților, meseriașilor și țăranilor. Arătând apoi, care diecează câte organizații are, constatând că dieceza Maramureșului stă, în privința aceasta, în fruntea tuturor. A cerut ca „Buletinul Agrului“ să apară de aici înainte lunar, să se numească un director al biroului central, să se sprijinească presa catolică, să se facă pentru „Agru“ chetă cel puțin odată la an, să se ceară dela guvern ca în comunele unite să fie numiți numai învățători uniți și „Agru“-l să lucreze într'acolo ca poporul nostru să-și recapte iarăși vechiul simț de dreptate și de justiție pe care-l avea pe vremuri. — Era noaptea târziu când adunarea generală a primit toate aceste propuneri cu multe aplauze, iară publicul s'a împrăștiat ca la orele 9 ca să poată lua parte la

Concertul Reuniunii corale Române Unite din Cluj,

care a reușit peste așteptare și a stors atâtea aplauze din mulțime și strigăte de „să trăiască“ și „cum a fost“, în cât multe cântări au trebuit repetate. Laudă se cuvine dlui

conducător al corului I. Caranica, precum și președintelui acelei Reuniuni care este dl. profesor universitar Dr. Alexandru Borza.

Ziua a treia

Dimineața la orele 8, Înălții Arhieriei au slujit sf. liturghie în biserica parohială, iar în loc de priceasnă a vorbit profesorul de teologie dela Oradea *păr. Aloisiu Ludovic Tăutu* despre marea fericire a celorce suntem membri ai bisericii catolice. „Agru“ este un mare ajutor pentru biserica noastră, noi însă nu-l stim prețui după cuviință. Să-și facă fiecare creștin unit un examen de conștiință în care se întrebe, ce a lucrat pentru „Agru“ și ce are de gând să mai lucreze, și atunci vom progresa.

Congresul eparhial Cluj-Gherla al „Agru“-lui

a fost deschis, la orele 10, de *Exelența Sa Preasfințitul Iuliu al Cluj-Gherlei*, care constată că îndatăce va vedea poporul ce frumos lucrează „Agru“ se va înscrie cu mic cu mare. *Dl. prof. universitar Dr. Al. Borza* arată că noi încă nici acuma nu putem spune, că suntem tratați egal cu ortodocșii; preoții noștri au salare mai mici, la sate ne fac multă amărăciune învățătorii ortodocși. Toate acestea numai „Agru“-l le poate vindeca. Declară congresul eparhial deschis. Secretarul general eparhial *dl. avocat Dr. Horia Cloșca Iuga* citește raportul general, care se la la cunoștință, apoi se trece la alegerea noului comitet, în fruntea căruia sta iarăși harnicul profesor universitar *Dr. Al. Borza*.

Dna Livia Dr. Boilă deschide apoi

Congresul federației societății femeilor române unite,

arătând că femeile române unite trebuie să-și strângă rândurile și să nu mai aibă atâtea feluri de reuniuni, ci toate aceste reuniuni să aibă o singură conducere și să se federalizeze, adică unească, într'una singură. Reprezentanțele tuturor reuniunilor femeiești din Ardeal primind această propunere, s'a și constituit noul comitet, fiind aleasă prezidentă *dna Livia Dr. Boilă*.

odată „păc“, adică i se deslegase un ciorap și începu să „huluie“ în jos.

— Noa drăcia dracului! Cum să-l legi acum pe dinsus de genunchi în stradă? Se aflau tocmai înaintea unui bărbier. Intrară deci în lăuntru.

O domnișoară o prinse pe doamna Raveca:

— Pofțiți, mă rog. Retezat, undulat, spălat, colorat...

Pe Trifon îl luară alții, pofțindu-l să șadă.

— Nici cinci minute — mă rog frumos. Pofțiți, mă rog ca să nu vă plictisiți, Oglinda lumii, Realitatea, Tolnai Világ Lapja, die Woche, Ilustrazion, cele mai proaspete, — și îi pusă în mână mai multe reviste.

Trifon începu a răsfoi cea ungurească și cea nemțească silindu-se să slovenească cuvintele cari erau scrise sub chipuri, căci el abia știa sloveni și românește, dar în alte limbi. Se uită deci pe la reclame, de ghete, mașini de scris, de cusut, ciorapi, pastă pentru dinți, Fly-tox și altele câte erau în gazetoițele acelea.

Ravechii i se dădu numai decât un scaun și domnișoara începu a o despletii, ceterându-i din gură: — Cum doriți mă rog frumos? A la garson? Rotund, scurtat, undulat?...

— Fă bine și te uită oțără încolo domnișoară că vreau să-mi leg „ștrimpul“ — zice Raveca.

Domnișoara răsă în sinea ei și privi în

altă parte, înțelegând că are a face cu o doamnă proaspătă de tot.

— Legați-i bine pe amândoi, doamnă dragă, ca să nu vi se deslege pe stradă.

— Căz de asta mă tem și io — zise Raveca. Ea însă n'avea „dedesupturi“ ca doamnele, să aibă de ce acăța ciorapii, și cine știe cum i-a ferecat pe picioroaiele ei cele groase și dărăburoase. Desfăcu un „dărăb de spargă“ dela pachet, și îl legă strâns, de nu mai era primejdie să cadă. Se așeză apoi pe scaun înaintea oglinzii și zise:

— Fă domnișoară cum ști dumniata că-i „model“, că eu plătesc cât zici.

Domnișoara apucă cu foarfecile în pletoaițele Ravechii, și într'o jumătate de ceas fu ușurată de povara căpiței de păr. Băgă însă de seamă că n'are piaptân cu care să-și prindă cotoarele ce i-au mai rămas în cap; dar domnișoara își luă piaptânul din părul său, și-l dădu doamnei Raveca. Apoi îi tăie unghiile dela mâni, o pudră, îi vopsi buzele, o parfumą și pe haine și pe păr, și pe gât și pe piept, și îi puse căciulița într'o parte, care acum „tuna“ destul de bine.

Pe Trifon încă îl raseră, îl pieptenară și îl parfumară; dar nu știu de ce, cravata lui nu stetea în mijlocul pieptului, ci se dădea tot cătră stânga. Era cu mâna tot la ea, și pe stradă la toate vitrinele se oprea și și-o oblea.

Erau flămânzi și asudați de erau tot apă, căci aveau pachete multe. Trifon avea un pa-

chet mare, unde îi erau cămașa, sumanul, pieptarul, șerparul și cioarecii. Într'o cutie avea „tipicii“ de-acasă și într'un săculeț de hârtie pălăria cea românească. Raveca avea de asemenea un pachet mare în care erau iia, frijurile, rochia, șurța naframa și poalele, iar într'o cutie avea cismele, într'alta galoșii, apoi poșeta și umbreleța. Nu era chiar plăcut să umble pe stradă cu atâtea pachete, dar așa era „model“.

Trifon se zgăura și de partea asta, și de cealaltă, oblindu-și cravata, numai îi scapă cutia cu tipicii. Se pleacă repede după ea, și numai păr! i se rup doi bumbi dela pantaloni, la spate, unde erau acățate bretelele sau „hoză-tragării“ — cum le zicea el.

— Tu Ravecă! Am dat de dracul. Imi cad pantalonii că s'au rupt spurcăciunile de bumbi.

— Ține-i cu mâna, să nu ne facem de rușine.

— Hai, ia tu și pachetele mele, că cu ele nu-i pot ținea, și mă fac de minune aici. Ia-le până ajungem la o boltă cu brăcinare, ca să-mi iau un brăcinar.

Raveca încercă și pachetele lui Trifon, iar lui îi dădu poșeta și umbreleța, pe care le ținea subsiori și cu mâinile în buzunare își ținea pantalonii ca să nu se împiedece în ei.

Ravechii i se deslegă ciorapul celalalt. Dar „bolta de brăcinare“ nu era departe, și merșeră și așa, deși nu era chiar „model“.

Cea din urmă ședință a „Agru“-ului

s'a ținut îndată după aceasta, luându-se la cunoștință raportul casarului, și raportul comitetului de presă. Cu acest prilej se la cunoștință, că institutul „Presa Bună“ dela Iași donează 50% din venitul cărțicelilor ce le scoate, pentru a se putea face cât mai curând un ziar care să apară zilnic la București; să se facă „Duminea Presel“, să se trimită în fiecare sat cât mai multe gazete și broșuri catolice pentru desfacere; păr. canonic Dr. Nicolae Brânzeu dela Lugoj propune apoi un mare comitet al presei, al cărui prezident să fie păr. canonic Ion Agârbiceanu. — D-l profesor Borza, ca prezidentul comisiei pentru educația tinerimii, propune ca învățătorii să se numească la sate după confesiuni, uniții în satele unite și ortodoxii în cele ortodoxe. Să se întemeieze internate unite pe lângă toate școlile secundare, iară pe lângă universități căminuri de ale noastre, iară la școlile profesionale să se propună religia ca și în cele secundare. *Zăranul Ion Rednic din Urișor* propune să se intervină la guvern ca învățătorii să fie obligați a duce copiii de școală, duminica și în sărbători, la biserică. *Păr. profesor de religie Septimiu Popa dela Cluj* propune ca și profesorii de religie să-și facă o organizație a lor proprie, fiindcă ei până acuma nu sunt organizați.

Di președinte Valer Pop roagă apoi pe Preasfințitul Hossu, să binevolască a da binecuvântarea sa pentru închiderea congresului și apoi, după cântarea izmosului „Cuvine-se cu adevărat“, declară congresul general al cincilea al „Agru“-ului închis.

Să dea bunul Dumnezeu, „Agru“-l să fie, ceea ce-i dorim cu toții, un îndrumător și trezitor la conștiință al neamului nostru; ca să se răspândească în toate parohiile noastre; să nu fie nici un creștin unit care să nu fie membru al lui, așa ca, rând pe rând, și cel mai mari dușmani ai bisericii unite să recunoască puterea acestei asociații puternice, și înșiși legiitorii țării să țină cont de ea. Dela noi atârnă să facem acest lucru. Numai voință să fie, și „Agru“-l va crește și se va întări dupăcum dorim noi.

I. M.

Lumea pe stradă se uita ca la țireus, văzând pe stradă un domn în haine nouă, cu pălăria turtită, cu o poșetă de damă și cu o umbreluță de asemenea de damă subsioară, cu mâinile în buzunare și cu pantalonii „târfogoși“ înapoi, de credeai că cine știe ce are acolo, și cine știe de unde a fost fugărit; iar după el o doamnă cu căciulița într-o ureche, cu obrazul tot ciuruit, — căci de sudoare, pudra început a curge, — cu două pachete mari și cu vre-o patru mai mici, gâfâind de îți era mai mare mila de ea, cu un picior gol și cu ciorapul cocoloșit pe pantof.

In sfârșit ajunseră la „boltă de brăncinare“, și Trifon își cumpără un brăncinar, tare cu care se încinsese peste pantalonii, așa că nu mai era primejdie să-i cadă. Raveca își luă o pereche de curele de țipici cu care își lega ciorapii pe dinsus de genunchi, și îi strânse cu cureaua de o durea. Dar nici aceea nu mai era primejdie să mai cadă.

Erau flămânzi acum de credeau că li s'au prăsit șoareci în stomac. Încărcară pachetele din nou și porniră către o restaurație, că doară domnilor nu le mai stetea bine să între în crâșmă.

(Va urma).

Credința, cea mai mare bogăție

De două ori ne vorbește Isus în evanghelia VII după Înălțarea sf. Cruci (dela Luca 8. 41—56) despre credință. Întâi, după vindecarea muierei celei ce-i curgea sânge: »Cutează, iată, credința ta te-a mântuit« și a doua oră când i-a spus lui Iair: »Nu te teme, ci numai crede, și se va mântui«. Cu aceasta a voit să arate că credința este cea mai mare bogăție pe care o poate avea un om. Și de fapt așa este, fiindcă credința este o bogăție de neprețuit, atât în fericire cât și în nefericire, atât în luptele vieții cât și în ceasul morții.

Toată lumea după fericire aleargă. Întrebarea e însă că unde trebuie căutată această fericire, în putere, în onoruri sau în slujbe înalte? Alexandru cel Mare a avut putere, mai mare decât oricine, cu toate acestea nu s'a simțit nici odată fericit, ba odată l-au găsit plângând, pentru că nu putea cuceri și stelele. Goethe, cel mai mare poet al Germaniei și unul dintre marii poeți ai lumii, a avut talent, învățătură și știință, cu toate acestea a spus: »N'am trăit, în cei 82 de ani ai vieții mele, nici patru săptămâni fericite«. Abderam, marele calif de Cordova, a fost unul dintre cei mai bogați oameni ai lumii, a avut un palat de marmură de gândea că ești în raiu când intrai în el, se scâldea la baie de parfum, iară vana la care se scâldea era de mărgăritare și porfiră. Cu toate acestea, din cei 56 ani de guvernare n'a putut numi fericite decât abia 14 zile. Solomon, regele Evreilor, a fost unul dintre marii înțelepți ai lumii, cu toate acestea a trebuit să scrie: »Deșertăciunea deșertăciunilor sunt toate și toate sunt deșertăciune.« În Decembrie 1395 muri la Brighthon în Anglia regele ziaristilor, un anume George Augustin Sala, care a condus vreme de 50 de ani cele mai mari ziare ale Angliei, care avea o vază mai mare decât un mareșal biruitor, era mai temut decât un ministru și încasa lunar mai mult decât cel mai bogat om din lume. Ei bine, acest rege al ziaristilor a spus la sfârșitul vieții sale că învățătura pe care o poate scoate din tot ceea ce a văzut și trăit în această viață este, că cea mai mare comoară a lumii este biserică și credința catolică. Acelaș lucru, pe care l-a spus, cu sute de ani mai înainte, și sf. Augustin: »Nu există comoară și bogăție mai mare decât credința catolică«.

Marea valoare a credinței însă numai în nefericire o putem vedea mai bine. Când grijile ne apasă, asemenea unor nori plumburii, când sufletul nostru este plin de necazuri, dureri, griji, și chiar de desnădejde; când boale, ani răi și nenorociri de tot felul ne atacă, într'un lanț fără de sfârșit; când omului îi vine să-și blasteme ziua nașterii și se roagă lui Dumnezeu să-i facă plăcerea de a-i curma odată această viață ticăloasă și nenorocită, — unde să aflăm mângâiere dacă nu

în credință? Credința este ceea ce vindecă ranele sufletului nostru, asemenea unui balsam. Credința este care, asemenea unui far luminos, alungă întunerecul nenorocirilor și al desnădejdiei. Credința este care ne apără, în valurile turburate ale acestei vieți, asemenea lui Isus care a potolit furtuna. Credința este care ne arată, de pe muntele Calvarului pe care ne aflăm, muntele Taborului cel plin de lumină, unde au putut spune apostolii: »Doamne, bine ne este nouă aici«. Credința este toiagul care ne ajută să urcăm muntele cel țepiș al adevăratei fericiri.

Filozoful german Schopenhauer era odată greu bolnav și atunci a oftat: »O Doamne, Doamne«, cu toate că era necredincios. Medicul, surprins de aceste cuvinte, îl întrebă: »Și totuși, credeți și D. Voastră într'un Dumnezeu, domnule Schopenhauer?« Filozoful îi răspunse: »Fără Dumnezeu nu se pot suporta astfel de chinuri. Ou durere trebuie să constat că filosofia mea nu este bună pentru durere. Dacă mă voi însănătoși, va trebui să-mi îndrept filosofia«. De fapt s'a însănătoșit și a mai trăit mult, dar filozofia nu și-a schimbat-o, rămânând necredincios până la sfârșitul vieții. Ceice urmează filozofia lui Schopenhauer de aceea și desnădăduesc atât de repede și la cea mai mică nefericire își iau înșiși viața.

Credința e cea mai mare comoară și în lupta vieții. Cât nu avem de luptat fiecare dintre noi în lumea aceasta! Și cât nu ne ispitește diavolul în lumea aceasta! De aceea și zice sf. Scriptură: »Nu iubiți lumea, nici cele din lume« (I. Ioan 2, 15). Atunci când lupta este mai mare, credința ne îndeamnă: roagă-te lui Dumnezeu, du-te și te spovedește, iar când lupta este mai înverșunată, când părăie mitralierele și bubuie tunurile și sbârâie avioanele și se apropie norii de gazuri otrăvitoare ale veșnicului nostru dușman, atunci credința ne șoptește: împărtășește-te cu sfânt trupul și sângele Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, iară diavolul se retrage cu rușine rămânând noi biruitori.

Cea mai mare comoară s'a dovedit însă credința tocmai în ceasul morții. Atunci însă, pe lângă ispitele diavolului, și vocea credinței atâta este de puternică, încât se aud foarte bine cuvintele ei mângâitoare: »Dragă, nu desnădădui! Ai să părăsești în curând lumea și toate ale ei. Însă Dumnezeu te va remunera în lumea cealaltă însutit. Ești aproape de țintă, mai ai să treci încă numai peste chinurile scurte ale morții, dar iată, nu veși colo, iată cum strălucește, coroana biruinții? Ai curaj și încredere! Ia în mână lumina ce ți-se imbie, privește înpre Dumnezeu și Creatorul tău, înspre Fiul unul născut al Tatălui, ce chinuri grozave a avut și el în clipita morții! Pentru tine a suferit atâta, pentru tine a beut paharul suferințelor până în capet, numai ea să te întărească pe tine și ca să te mântuiască din ghiarale diavolului! O suferă și tu aceste chinuri, de dragul lui, și vei primi coroana biruinții! Iată, intră întru bucuria Tatălui meu!«

Și atunci vine preotul, îl spovedește, îl împărtășește, îi dă ungerea de pe urmă și omul credincios își dă, cu un zâmbet ultim, sufletul în mâinile celui ce l-a plăsmuit.

Părintele Iuliu

Ce mai este nou în politică

Turburări și îngrijorări în urma retragerii Germaniei din Liga Națiunilor

Urmând felul politicii lui Briand, cel mai mare doritor al păcii mort nu de mult, Franța a reușit să conducă politica lumii din ce în ce mai mult spre pace. În ultimele săptămâni la Geneva se lucra din greu pentru întocmirea unui protocol după care să se reguleze înarmarea și dezarmarea țărilor. Scopul pacifiștilor între care dl N. Titulescu ocupă un loc de frunte, era ca în patru ani să se ajungă la o dezarmare întreagă și uniformă în toate țările. Dar Germania prin politica rășboinică a lui Hitler a turburat din nou valorile vieții politice. Hitler, printr'o scrisoare scurtă a anunțat secretariatul Ligii Națiunilor că Germania nu se mai consideră membră a întrunirii dela Geneva. Ea își va aranja singură treburile ei. Retragea aceasta a Germaniei din sfatul cel mare al țărilor a produs o mare turburare și foarte multe și mari îngrijorări în lumea întreagă. În primele zile după citirea scrisoarei năstrușnice conducătorii dela Geneva erau cu toții buimăciți. Nu se știa dacă se va continua conferința dezarmării ori nu. Anglia, Franța și țările Micii Înțelegeri au socotit fapta lui Hitler dela început ea o vărsare a suștarului; Italia la început era mai tăcută dar acum e și ea contra Germaniei. Totuși conferința dezarmării a fost întreruptă pentru câteva zile, urmând ca să-și înceapă lucrările numai în 26 Octomvrie.

Ce vrea Germania?

Gazetele din lumea întreagă se întreabă: ce vrea Germania? Unele gazete credeau că Germania prin această desfacere a ei de celelalte țări vrea să forțeze marile puteri, ca și'n anul trecut când i s'a recunoscut dreptul de a se înarma egal cu celelalte țări. Dar atât Hitler prin o carte a sa »Lupta mea« cât și miniștrii săi spun că Germania ar fi foarte mulțumită dacă ar fi înbiată cu ținutul Saare și cu coridorul Danzing. Desigur după aceea, cum au spus adeseori, ar mai pofti apoi și câteva colonii prin Africa și Indii. În orice caz Hitler se vizează prim-ministrul unui imperiu mare și puternic cum a fost cel al lui Wilhelm II din 1914. Ca să însușească și poporul, pentru aceasta Hitler va ținea în zilele apropiate un plebiscit, prin care va cere poporului să arate prin vot dacă aprobă politica lui externă de până acum.

Lumea întreagă vrea pace

Din felul cum au sărit ca arse de teama unui războiu toate țările din lume contra nesocotinței germane, reese, că toate vreau pacea. De fapt Anglia prin cuvântul conducătorilor săi se declară contra scopurilor germane și susținătoare înfocată a păcii. Până și Statele-Unite sunt foarte

îngrijorate de pornirile Nemților și spun că nu vor admite niciodată o stricare a păcii în Europa. Cu atât mai puțin vor permite-o aceasta când o singură țară vrea să strice pacea pentru interesele ei. Gazetele din Franța, Belgia și alte țări ca și cele dela noi, cer ca marile puteri să aplice întocmai tratatul din Versailles prin care să dă drept Ligii Națiunilor să facă control asupra armatei și armelor germane. Dacă va avea mai multe arme decât e scris acolo, atunci să i-se aplice pedepsele pe care ea singură le-a iscălit. Rusia încă se alătură la aceste proteste contra Germaniei.

Călătoria dlui N. Titulescu prin Bulgaria, Turcia și Grecia

Văzând că cei mari — țările din Apus — se înțeleg greu asupra păcii, dl N. Titulescu, vrednic urmaș al marelui român Tache Ionescu și al francezului Briand, și-a căutat un alt drum de întărire a păcii între popoare. După terminarea conferinței Micii Înțelegeri ținută la Sinaia, D-sa a plecat într'o călătorie în Bulgaria, Turcia și Grecia. Scopul său este ca să strângă legăturile dintre aceste țări și România, precum și cu celelalte țări din Mica-Înțelegere. Rezultatul drumului în Bulgaria este că la începutul lunii Noemvrie M. Sa Regele Carol II. se va întâlni cu M. Sa Regele Boris al Bulgariei pe Dunăre și vor discuta împreună înțelegerile ce ar trebui făcute între cele două țări pentru asigurarea păcii. În Turcia a avut un succes și mai mare încheind un »Pact de amicitie româno-turc« prin care în articolul 1 se spune: »Există și va exista pace inviolabilă (care nu se poate strica) și pretenie sinceră și continuă între Regatul României și Republica Turciei și popoarele lor«. Se mai spune apoi că amândouă țările vor avea aceeaș purtare față de țara doritoare de războiu. În Grecia dsa a fost primit ca un salvator și un sfătuitor în ale politicii.

La Atena, capitala Greciei i s'au făcut primiri pompoase. Ba a fost și onorat cu mari titluri. Prin împăcarea acestor trei țări între ele și prin apropierea lor de Mica Înțelegere dl Titulescu vrea să înceapă organizarea păcii tocmai din această parte a lumii unde în vremile trecute au fost mari războaie. Franța ca și celelalte țări doritoare de pace, privesc cu ochi buni lucrarea dlui Titulescu, aducându-i mari laude.

Răsunete din țara Dolarului

În timp ce Europa este frământată pe lângă sărăcie și de grija neturburării păcii, America socotită ca un raiu al pământului, nu este mai fericită. Noul președinte Roosevelt a încercat în tot felul să alunge sărăcia care se știe că în ultimul timp a tăiat mult din valoarea dola-

rului. Într'un timp se vorbea chiar de o înmulțire a banilor (inflația). Dar s'a văzut îndată că o asemenea încercare aduce mai mult rău decât bine și a fost părăsită. Lumea dela orașe, în special muncitorii au fost în bună parte ajutați. Dar ca în toată lumea, în America sărăcia a lovit mai ales în plugari cari nu-și mai capătă prețul convenit pe bucate. În primăvară Roosevelt a promis că va face ca prețul unei felderi de grâu să fie peste un dolar. Fermierii (muncitorii de pământ) au așteptat până acum. Spre mirarea lor și a președintelui republicei, în loc să se ridice prețul bucatelor a scăzut în continuu. Ne mai putând răbda această stare de lucruri ei vor declara în aceste zile o grevă generală în care timp nu vor vinde nimănui bucate și nu vor plăti nici dările către stat.

Conducătorii Statelor-Unite cred însă că vor ajuta populația prin legăturile ce le vor lua acum întâia dată după războiu cu Rusia Sovietică. Spre acest scop americanii au și recunoscut abia acum că Rusia bolșevică e o țară ca oricare alta și cu care vor sta și ei de vorbă.

Ceva dela noi de acasă

Privind frământările și greutatea din lumea mare, la noi în țară deocamdată viața e destul de liniștită. Guvernul cărmuiește mai departe străduindu-se să facă o înțelegere bună asupra datoriei externe și luptă din rășputeri ca să poată plăti funcționarii barem cu întârziere de o lună. Luptele și hărjonele politice parecă au mai încetat. Numai partidul liberal al dlui Duca lucrează serios prin întruniri publice pentru aducerea lui la putere. Într'o întrunire la Arad dl Dinu Brătianu a spus că partidul liberal ducist este deplin pregătit pentru a lua conducerea țării. Legea conversiunii este mai rea cum e acum decât a fost a dlui Argetoianu. Liberalii se vor strădui să producă circulația banilor între oameni așa încât fiecare datorăș să-și poată plăti datoria. De altfel toți vorbitorii spun cam aceeaș lucruri cerând încrederea oamenilor. Ce-or face nu putem ști, decât atunci când vor fi la cărma țării.

În general situația politică este foarte încordată în lumea întreagă mai ales în urma retragerii Germaniei din Liga Națiunilor. De o parte se lucrează pentru pace și de altă parte lumea se pregătește de războiu. Franța și-a schimbat de urgență bugetul înmulțind cheltuielile cu armata iar în Cehoslovacia și alte țări se vorbește numai de înmulțirea armelor. Americanii ca unii mai depărtați de noi, scriu în gazetele lor că în Europa a și început un nou războiu între Franța și Germania. Dea Dumnezeu să fie americanii profeți mincinoși!

N. C.

Oaspeți de seamă la Tăuni

Duminecă în 24 Septemvrie a. c. comuna Tăuni a avut doi oaspeți distinși. Au sosit în comuna noastră, pe la amiază, d. Prefect al județului Dr. Marie Holom, împreună cu Dl. senator Dr. Ioan Bianu, veniți direct dela Blaj. Dănașii au fost reținuți puțin de păr. D. Ciulea, au trecut apoi la școală vizitându-o, și aflându-o destul de frumoasă, dar neîncăpătoare pentru numărul mare al elevilor. Dl Prefect a promis mobilier pentru o nouă sală de învățământ. De aci au trecut apoi la biserică, care deși nu este veche, însă din cauza terenului nestabil pe care este zidită, are ma-

multe crepături mari, cari cer o imediată reparațiune. Faptul acesta a făcut pe Dl Prefect să promită un ajutor din fondul județan pentru reparație.

În timpul acesta întreg satul, cu mic și mare, s'a adunat în fața bisericii, unde Dl Prefect într'un ton foarte blând și familiar, ține o frumoasă cuvântare. Arată mai întâi scopul venirii sale în comună, atras fiind de dragul față de pătura de jos. Insistă apoi asupra obligațiunii ce o au față de stat și mai ales asupra obligațiunii de-ași plăti impozitele. Multe voci se ridică arătând cum că neplătirea impozitelor nu provine din rea voință, ci din absolută imposibilitate; deoarece recolta anului trecut a fost nimicită de grindină iar a porumbului din anul prezent din cauza anotimpului friguros. Arată apoi adevărata cauză a crizei și a răului de astăzi, care provine din neîncrederea dintre oameni, care la rândul ei provine din depărtarea de Dumnezeu. Dă multe sfaturi folositoare în cultivarea grâului și a porumbului, promițând totodată că pentru sămânță va aduce mai multe vagoane de grâu de Banat cu care se va face schimb. Glas de adevărat conducător al nostru.

Spune apoi câteva cuvinte însuflețite Dl senator Bian, terminând cu dorința de a-i vedea iarăși într'un număr atât de frumos la o eventuală întâlnire. În strigăte de „trăiască“ părăsese apoi comuna, îndreptându-se spre alte comune din jur, lăsând o caldă mulțumire. Frumoase vizite! Le dorim cât de dese. Vor fi spre înălțarea poporului nostru dela sate. Deie bunul Dumnezeu ca promisiunile Dlui Prefect să se și împlinescă și încă cât mai iute. Și mai ales ajutorul promis Locașului sfânt, care împreună cu stăruințele bunului nostru Părinte D. Ciulea, se va putea repara Casa Domnului, așa cum dorește dumnezeiescul Păstor de pe masa Altarului, ceace va fi numai și numai spre mai mare mărirea lui Dumnezeu.

N. P. Mugurel

Ciocnirea de trenuri dela Valea Largă

Un mecanic bețiv nu oprește trenul la timp și, astfel, se întâmplă o cumplită nenorocire

Duminecă dimineața în 22 Octomvrie trenul accelerat București-Oradea a sosit la Blaj cu o întârziere de 3 ore. Cauza era ciocnirea de trenuri care s'a întâmplat în noaptea de Sâmbătă spre Duminecă în apropiere de stația Valea Largă, între Comarnic și Sinaia.

Un tren de marfă care purta mai ales vagoane cu țigeti (petrol necurățit), plecase din Comarnic spre Valea Largă, având în frunte două locomotive. La Valea Largă acest tren trebuia să aibă oprire, însă mecanicul Alexandru Caramzuc din prima locomotivă, fiind în stare de beție n'a frânat la vreme și astfel trenul a ieșit din stație cu mare repezițiune. Din față veneau însă spre Valea Largă alte două locomotive singuratiche cari s'au bătut astfel cap în cap cu trenul de marfă, condus de bețivul Caramzuc, și nenorocirea a fost cumplită.

Locomotiva trenului de marfă a sărit de pe linie, dimpreună cu 11 vagoane, prăbușindu-se în râul Prahova. S'au mai prăbușit încă alte două locomotive, cele ce veniau din față. Cisternele de țigeti s'au aprins, luând foc aproape întreg trenul de marfă. Priveliștea, în întunericul negru al nopții, era îngrozitoare. Unii dintre frânarii trenului de povară n'au avut vreme să sară, și ei au fost cuprinși de de flacări, arzând scrum.

Din cumplita nenorocire au rămas 3 morți și 3 greu răniți, toți oameni căsătoriți și cu familie. Pagubele încă se urcă la mai multe milioane lei.

Ciudată întâmplare a sorții este, că mecanicul vinovat a scăpat cu viață; el a sărit de pe locomotivă la timp și a căutat să se facă nevăzut. A fost găsit însă repede și arestat de jandarmi, ca să răspundă de beția care a făcut atâta rău.

Inceput de an școlar, după confesiuni

Dintr'un articol mai de demult din „Unirea Poporului“ se cunoaște „apostolia“ învățătorilor dela școala primară de stat din comuna Axente Severu.

Ca să se vadă, cu cine am de lucru, fie de ajuns de-ocamdată scena solemnității deschiderii anului școlar în curs, făcută, la noi, după confesiuni.

În 14 Septemvrie c., s'a făcut solemnitatea „ortodocșilor“, iar în 15 a greco-catolicilor.

Pentru praznicul Înălțării Sf. Cruci, conform prescrișelor Anului Sfânt, s'a sfințit, și în comuna noastră o Cruce jubilară. Cum însă, la Ziua Crucii slujba este prescrișă în Mineiu, nu se poate pretinde nici prescurtarea, nici grăbirea slujbei, așa încât procesiunea la Cruce a trebuit amânată pentru după vecernie.

Am fost chemat oficial, înainte de 14 Sept, la un Consiliu școlar“ (format din două persoane: inv.-directorul și eu) pentru a ne înțelege despre începerea noului an școlar. Mi-am exprimat dorința și mi-am exprimat și mi-am spus părerea, că la Ziua Crucii nu se poate, de oarece, pe lângă utrenia și liturghia a prescrișă, ar mai trebui încă o evanghelie și o predică, precum și câteva rugăciuni, ceace ar fi imposibil să se termine înainte de ora 1. Deei: când să se mai facă și sărbătoarea deschiderii noului an școlar?!

Am propus — cu învoirea din anul trecut al dlui revizor Pețanca din Sighișoara, — ca această sărbătoare să se facă „în ziua în care începe de fapt școala“, porunca dlui Pețanca lăsată învățătorilor noștri la ancheta făcută în anul trecut.

Azi, — ca dnii învățători să fie acoperiți (cel puțin de formă), dl revizor și-a schimbat părerea — „porunca“ din anul trecut, ca și când ziua Crucii n'ar fi căzut și atunci tot în 14 Sept. deci în ajun de deschiderea anului școlar. Vorba e că, în 14 Sept. c. (grăbindu-se slujba la biserica-soră) s'a făcut sărbătoarea deschiderii „anului școlar ortodox“, iar în 15 Sept., după sf. Liturghie, rugăciunile și predica ocazională, în biserica gr.-cat. (la care n'au participat nici unul dintre învățătorii noștri) — s'a făcut în școală sfințirea apei și ceremoniile îndatinate și pentru copiii greco-catolici. Au fost de față și dnii inv. și chiar dl revizor Pețanca, venit din ajun pentru cercetarea unor delictе ale dlui inv. Farcău.

Așa a fost în anul trecut; așa și acum. On. Revizorat din Sighișoara nu înțelege să ia nici o măsură? Până când, dle revizor, admiți și tolerezi ca „luminătorii“ D-Tale să ne fie persecutori religioși? Dece atâta persecuție? Nu sunt d-lor învățători și pentru copiii greco-catolici?

Dl Ministru al Școalelor poate tolera astfel de lucruri dela subalternii D-Sale, cari la 16 Maiu c. nici n'au voit să-i iasă într'un tâmpire?

Vom reveni, în alt număr vorbind despre opreliștea copiilor greco-catolici de-a cerceta biserica Vinerea după amiaza în pauze de 10 minute dela 2—3, despre „manevra“ registrelor școare, despre „apostolia“ învățătorilor mai pe larg, despre un delict silvic, despre serbarea aniversării zilei de naștere a M. S. Regelui Carol II etc. etc.

Axente Severu, 16 Octomvrie 1933.

Ioan Aldea
preot gr.-cat.

Copii mulți în Italia

În călătoria pe care au făcut-o de curând cei 122 pelerini români în Italia, au putut băga de seamă că pretutindeni Italienii au mulți copii. Mai ales în orașul Napoli, la Genova și aiurea, erau pline străzile de omuleți gălăgioși, cari năpădeau porțile ca mămăruțele primăvara. Am și auzit că ducele Mussolini a făcut o lege, ca părinții cari au mai mulți decât 6 copii, sunt scutiți de dări și au dreptul să călătorească gratuit pe căile ferate. Aflăm că la Motta di Livenza nevasta unui muncitor a născut de curând pe al 25-lea copil al său! Femeia are 46 de ani și este deplin sănătoasă. Dintre cei 25 de copii, 18 sunt în viață și părinții se bucură de ei lucru mare. În Italia, femeile, ca foarte bune creștine ce sunt, n'au silă de copii, ci se bucură de cât mai mulți. Și toți își găsesc un rost în lumea lui Dumnezeu.

Un asemenea popor nu se prăpădește, ci se lățește și se întărește. Pildă bună pentru toate națiile.

Gazul de luminat

Orașele mari din alte țări sunt luminate pe lângă electricitate și cu gaz scos din cărbunii de pământ, prin încălzirea lor în vase de fer închise.

Bucureștii are 8000 de lămpi cu gaz de luminat.

Acest gaz a fost descoperit de un francez, Philippe Lecon în 1796. În 1803 a fost chemat la Paris de împăratul Napoleon să lumineze întreg orașul. Născocirea lui i-a adus și peirea. A fost omorât în 1804, chiar în ziua încoronării împăratului, cu lovituri de cuțit, de fabricanții de luminări de său, care se vedeau prin această descoperire siliți să-și închidă fabricile lor de luminări, devenind muritori de foame.

Un foc îngrozitor

Săptămânile trecute a ars una din cele mai mari prăvălii din Barcelona (Spania). Chipul nostru ne înfățișează ceace a rămas după stingerea focului.

Un ales fiu al Blajului

Sâmbătă în 21 Octombrie s'a făcut la Cluj alegerea noului profesor la catedra de chirurgie (operațiuni medicale) dela înalta școală doctorească, în locul profesorului Iacobovici, mutat la București. Nou alesul este un fiu al Blajului, d. *Dr. Alexandru Pop*, cunoscut și până acum, cu multă recunoștință, de toți aceia, pe cari soarta omenească i-a mânat pentru operații la clinicele din Cluj. Alegerea s'a făcut cu voturile tuturor doctorilor celor mari, cari toți recunosc înalta și temeinică știință a noului profesor. Domnul *Dr. Alex. Pop*, bărbat tânăr și în vigoare, este fiul fostului medic arhidiecezan din Blaj, cu acelaș nume, pe care zeci de ani l-au binecuvântat toți școlarii și publicul Blajului. Inimă bună, miloasă, și mână sigură, noul ales este o mândrie a științei românești și o mare onoare a Blajului și a școalelor sale.

Ii dorim viață lungă și aceeaș putere de muncă, de care cu prisosință a dat dovadă și până acum!

Vânătoare oprită. Ministerul Agriculturii a oprit pe timp de doi ani vânărea de potârnică de stâncă.

Urmările unul vis. În ținutul Florida din America un tânăr bolnăvicios a avut de curând un vis groaznic. I-se părea în somn că era legat de un zid și tatăl său îl bătea cumplit. Alături vedea pe mama lui, care se pregătea să-i implante un cuțit mare în inimă. Când s'a trezit tânărul, sub povara cumplitului vis, s'a repezit la un topor cu care a ucis pe tatăl său, surorile și doi frați. Doctorii au constatat că înnebunise.

Un sat șters de pe fața pământului. În Slovenia au fost mari revărsări de ape. Mai ales râul Sava a crescut foarte mult, înecând câmpi și sate. Satul Struge a fost cu totul acoperit de ape, par'că nici n'ar mai fi fost pe fața pământului.

27 răniți într'un autobuz care cade în prăpastie. În seara de 16 Octombrie autobuzul 34 „Sălaj” a plecat din Cluj cu 27 călători. La Hida Almajului, jud. Cluj, s'a rupt cârma autobuzului, care s'a răsturnat într'o prăpastie adâncă de 20 metri. Toți călătorii, împreună cu șoferul, au fost răniți. Comerciantul Schwartz Iosif trage de moarte. Răniții au fost transportați la spitalul din Zălau.

Un tată își ucide copiii în loc să-i deculească. În orașul Turnu-Severin trăiește un slujbaș cu numele Mihail Stolojanu, care avea trei copii. Pe timpul verii și-a trimis copiii în comuna Bârda. Acolo copiii s'au scaldat într'o apă murdară. Din pricina aceasta toți trei s'au îmbolnăvit de răie. Venind acasă, tatăl lor a cumpărat din farmacie leacuri, cu cari se tămăduiește răia. Pe drum el a intrat la un negustor să mai cumpere câte ceva pentru casă și i-a povestit negustorului cum i-s'au umplut copiii de răie. Negustorul i-a spus că doftoria ce a cumpărat nu e bună și să-i dea el un leac mai bun. Aaume să cumpere

1 kgr. de vin și 5 grame de șoricioaică, un fel de otravă ce se întrebuițează la uciderea șoarecilor. Negustorul i-a dat chiar el aceasta otravă pe care o avea în prăvălie. Tatăl copiilor, crezând că doftoria dată de negustor este bună, l-a ascultat și și-a uns copiii cu acea doftorie. N'a trecut însă mult și bietul om a văzut îngrozit că pielea copiilor se beșică tare ca și după o arsură puternică. După câteva ceasuri de chinuri groaznice, doi dintre copii au murit otrăviți. Pielea de pe tot trupul, dela cap și până la genunchi se jupuse. Copilul cel mai mare a fost dus la spital și poate va scăpa cu viață. Nu folosiți leacuri, băbești pe cari nu le cunoașteți.

Copiii oamenilor bătrâni sunt mai înțelepți. Câțiva învățați englezi, după mai multe cercetări, au aflat că copiii născuți din oameni mai bătrâni sunt mai deștepți ca și copiii născuți din oameni mai tineri.

La Viena nu mai sunt cerșitori. Primăria din Viena nu vrea ca străinii cari cercetează orașul să fie incomodați de către cerșitori, de aceea a dat poruncă aspră, ca toți cerșitorii să fie internați. Mai nou au fost prinși 300 de cerșitori, dintre cari cei mai mulți erau niște prefăcuți, căci orbii vedeau, surzii auzeau, mușii vorbeau mai multe limbi, iar ologii se plimbau cu trăsurla lor în brațe. — Și la noi este o astfel de lege, încă de pe vremea liberalilor, dar nu o execută (duce în deplinire) nimenea. Nici primăria orașului Blaj n'ar strica să lea pildă dela primăria Vienei.

Iubileul unui astronom vestit. Luna trecută și-a sărbătorit 50 de ani de preoție călugărul lazarist Giovanni Boccardi. Tatăl său l-a menit să fie avocat, lui însă i-a plăcut mai mult ingineria. După ce și-a câștigat diploma a intrat în ordul lazaristilor, ord călugăresc întemeiat de sf. Vincențiu de Paula. El a făcut foarte multe cercetări, a scris 400 articole despre cercetările sale, a fost profesor universitar la Torino în Italia, doctor de onoare alor 11 universități și membru al mai multor academii. Astăzi este unul dintre cei mai vestiți astronomi ai lumii. În ziua jubileului el a slujit ca de obicei sf. liturghie și apoi s'a închis în casă, neprimind gratulare dela nimenea, fiindcă a voit să stea de vorbă în ziua aceea numai cu Dumnezeu. El este acum de 78 ani.

Un oraș chinez ocupat de bandiți. Mai multe mii de bandiți chinezi au ocupat de curând orașul Sanho, care se află la vreo 40—45 kilometri de Peking, capitala Chinei. Locuitorii au fugit mâncând pământul, lăsându-și pradă toată agoniseala unei vieți întregi. Ceice n'au putut fugi, au fost omorâți. Intere-

sant e că acest oraș se află într'o parte a Chinei, unde, conform înțelegerii dintre China și Japonia, nu pot sta nici un fel de militari, nici chinezești nici japonezi, așa că guvernul chinez va trebui să trimită poliști cari să lea lupta cu bandiții și să-i alunge din oraș.

† **Eugen Hopârtean**, preot-profesor în Blaj, și-a dat nobilul său suflet, în mâinile Creatorului, la 24 Octombrie, în anul 39-lea al vieții, 13 al preoției și al fericitei sale căsătorii, după îndelungate suferințe, suportate cu mare încredere în Dumnezeu, împărtășit fiind cu Sf. Taine, iar în ora morții cu binecuvântarea papală. Rămășițele pământești au fost așezate spre veșnica odihnă în 26 Oct., petrecut la groapă de soția îndurerată, de o fică orfană, de rudeni, de școlarii dela toate instituturile din Blaj, precum și de numeros public. Fie-i țărâna ușoară!

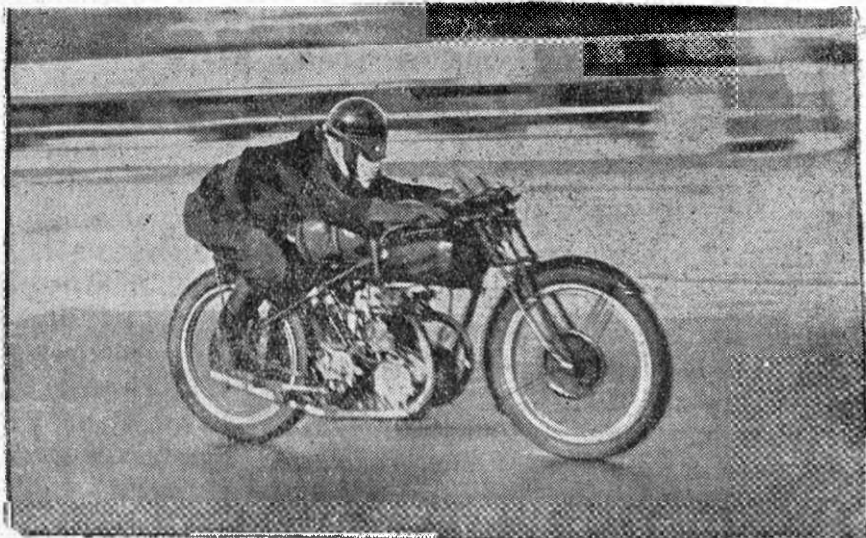

Pelinul

Era pe vremea războiului. Incepuse să bântuie printre oameni holera, o boală lipicioasă și foarte primejdioasă. De aceea s'a dat poruncă să se oltuiască toți oamenii în cotra holerei. Doctorul Codreanu a și început să cutreere satele și să oltuiască pe oameni împungând pe fiecare în mână, sub umăr, cu un ac lung și subțire, din care improască sub piele un leac apărător în contra boalei. A venit și la Arborăși și toți sătenii au fost împunși afară de Mitru lui Costan, care nu voia cu nici un preț să meargă la doctor, spunând că el nu se teme de nici o boală. Dus cu sila și desbrăcat să fie împuns, doctorul îi găsește în sân mai multe crenguțe de *Pelin*. Întrebat pentru ce le poartă, Mitru spune că mamă-sa l-a învățat să poarte totdeauna în sin crenguțe de pelin și nu-l va prinde nici o boală. E om trecut de cincizeci de ani și încă n'a suferit de nici o boală, fiindcă de când era mic totdeauna a purtat în sin frunze și crenguțe de pelin. Ce adună de pe dealul Crucii, unde se găsesc destule. Este mult și pe lângă gardul lui Nicolae a Fătului și pe lângă drumul ce duce la Râpi. A găsit chiar și pe malul pârăului din Fântânele și și-a sădit și în colțul grădinii de către bicerică.

Intrecere de motociclete

Pe șoseaua dela Monthlery (Franța) doi motocicliști au încercat să se întrecă. Dăm aici fotografia unuia, a dlui Monneret, fotografat în clipita când fugea cu mai mare iuteală. Sunt atâtea întrecerile în ziua de astăzi, încât omul, cu scaun la cap și cu judecată, se întreabă, că oare când le va da Dumnezeu minte oamenilor de astăzi?

Doctorul Codreanu băgă de seamă, că buruiana din sinul lui Mitru nu e altceva decât *Pelinul alb* sau *Pelinul-bun*, căruia învățații îi zic *Artermisia Absinthium* și care crește prin toate locurile, înflorind din Iulie și până în Septembrie. Il lămurește pe Mitru, că ceea ce face el este numai o credință și sănătatea de care se bucură, vine dela trailul cumpătat pe care îl duce, iar nu dela pelinul pe care îl poartă în sin. Totuși acest pelin nu este o buruiană rea, pe care oamenii să umble s'o stărpească. Din contră este o buruiană din care se pot pregăti multe leacuri vindecătoare de boale. Din cele mai vechi vremuri, oamenii au folosit leacuri pregătite din pelin.

Cel mai lesne leac ce se poate pregăti din pelin este *ceaiul de pelin*, care se întrebuințează în contra nepoței de mâncare, în contra limbricilor, a panglicei și a frigurilor.

Ceaiul de pelin se pregătește în chipul următor: Intr'un vas cu apă fiartă se pun frunze și flori uscate de pelin, câte ici cu trei degete. Se mestecă vreme de 10 minute, apoi se strecoară printr'o cârpă curată, se lasă să se răcească și se pune zahăr.

Cei ce nu au pofta de mâncare, dacă iau în fiecare zi, vreme de 10—15 zile, înainte de mâncare câte un păhărel de ceai de pelin, se vor simți bine, și vor fi veseli. Vor putea mistui ușor mâncările și nu vor mai simți nici o greutate la stomac.

În contra limbricilor și a panglicei se folosește mai ales praf de pelin amestecat cu miere de stup curată.

Frigurile se vindecă cu ceai de pelin ce se bea de mai multe ori pe zi, luându-se într'un păhărel.

În contra frigurilor e foarte bun și *vinul de pelin*, care se amestecă bine cu o lingură curată, apoi se toarnă 2 litri de vin bun și se lasă toate la un loc vreme de 10 zile, amestecând cu o lingură în fiecare zi de 3—4 ori. Apa se strecoară căpătându-se cel mai bun vin de pelin.

Din floare de pelin uscat și spirt tare se poate pregăti și *tinctură de pelin* care e foarte bună și o poate bea și acela care are friguri.

Beuturile: *absintul* și *vermutul* se fac tot din pelin. Acestea beuturi sunt prea spirtoase. Din cauza aceasta sunt vătămătoare și oamenii nu e bine să le bea.

Mitru a ascultat tot ce a spus doctorul Codreanu și s'a lăsat să fie împuns la mână în contra holerei. A adunat și după aceea pelin de pe lângă pârâul din Fântânele, dar nu l-a mai purtat în sân, ci a început să pregătuască ceai și alte beuturi bune pentru ca să-și facă poftă de mâncare ori să scape de friguri.

Aduna mai întâi florile ca să nu se scuture, apoi crenguțele cu frunze. Le usca bine și le păstra în cutii închise, pentru ca să aibă totdeauna la nevoie.

Ion Popu-Câmpeanu

De când locuiește omul pământul

Se dă cu socoteala că omul trăiește pe pământ de vreo 500 mil de ani, sau poate numai de 100 mil de ani. Acest timp e lung de tot, dacă luăm istoria care dă numai 7000 de ani omului pe pământ.

Vârsta pământului ar fi de 1600 milioane de ani, după cea mai nouă știință, *radioactivitatea* și fiind locuit de un miliard de ani de ființe vegetale.

Căderile de apă

Cărbunele de pământ din cauza culoarei sale se mai numește cărbunele negru sau *huila neagră*, pe când apei căzătoare i-se mai spune *cărbunele alb* sau *huila albă*.

Căderile de apă sunt zăcăminte de putere care nu se vor isprăvi niciodată din cauza renoirii neîncetate a apei.

Puterea care ar putea-o da căderile de apă din lumea întreagă este de 150 milioane cai putere, dintre care se întrebuințează doară 16 milioane.

România are la 1.650.000 cai putere din care se folosesc de abia 42.000.

Cea mai vestită cădere de apă este Niagara, dintre lacurile Erie și Ontario din America de Nord, lată de peste 1000 m. și 97 m înălțime. Pe secundă cad 6000 metri cubi de apă.

Râul Bistrița din Moldova, lângă orașul Piatra Neamț, ar putea da o putere de 150.000 de cai, cu ajutorul cărora toate trenurile din Moldova ar putea fi mănate cu electricitate, luminând deasemenea toate orașele și satele.

Știre medicală

Dna Dr. G. Camila Trencsiner după călătorie de studii de un an și-a deschis din nou cabinetul său medical și dentistic la Blaj, Str. T. Cipariu Nr. 23.

(fost Str. Mică).

(184) 1—3.

C. Blaj. — Poezia «Rugăciune» nu atinge măsura ca să poată fi publicată.

Am primit câte 100 Lei dela următorii: Hopârtean Tănase, Eugenia Vicju.

Câte 150 Lei: Ioan Neamtu, Simion Bogdan, Vălesăsan Gheorghe, Pop Simion, Of. parohial Cenade, Bucur Teodor.

Alte sume: Gheorghe Bădilă 180, Victor Haragăș 200, Iosif Bucur 500, Procop Iacobciuc Liegè 87, Bălgărăzan Ioan 120, Văd. Luiza Cocian 30, Atanasiu Roșianu 75, Burz Iacob 300.

Oficiul parohial, Vintire. Din suma de 500 Lei s'au achitat cele 8 ex. pe 1932 cu suma de Lei 423 iar 77 Lei s'au trecut pe 1933.

Iosif Bucur. Am primit suma de 500 Lei, din care s'au trecut pe 1932—180 Lei, pe 1933—150, pe 1934—150, iară pe 1935—20.

Virgil Tețiu inv. Am primit suma de 150 Lei, care s'a trecut pe 1930, rămânând rest 30 tot pentru 1930 și ar mai fi de plătit pe anii 1931, 1932, 1933, în total 540 Lei.

Dni prof. univ. Augustin Maior Cluj. Am primit cu mulțămintă Lei 1000, din cari am achitat Lei 150 pe 1926, 180 pe 1927, 180 pe 1928, 180 pe 1929, 180 pe 1930 și 130 pe 1931, total Lei 1000. Mai aveți restanță pe 1931 Lei 30, pe 1932 Lei 180 și pe 1933 Lei 150, total Lei 360.

Redactor: IULIU MAIOR.

Adunarea generală jubilară a societății Phoenix

845.706 polițe de asigurare valabile: timp de doi ani un spor de 100.000 polițe de asigurare — Fondurile de asigurare și averea societății au sporit față de anul trecut cu mai mult de 55 milioane schilingi

Societatea de asigurări pe viață „Phoenix” din Viena și-a publicat acum raportul activității celui de al 50-lea an de existență. Fără obiceiul șgomot jubilar, societatea „Phoenix” aduce pentru evidențierea rezultatelor strălucite, la care a ajuns în cei 50 de ani de activitate, numai massive și mult grăitoare coloane de cifre. E firesc ca societatea aceasta care și-a extins activitatea pe teritoriul a 20 de țări, să activeze cu o popularitate mereu în creștere, având un renume internațional de așa natură, care chiar și în împrejurările grele de astăzi și în mijlocul restricțiilor internaționale de tot felul, deșteaptă un deosebit viu interes pretutindeni.

Fondul de asigurare pe viață a ajuns, la sfârșitul anului 1932 la suma de 2.685.748.380 schillingi, suma *rentei viagere* este de 4.278.331 schillingi transformând în aceste socotele monetele streine în schillingi aur, fără a mai efectua socoteala schillingilor aur în schillingi hârtie.

Numărul contractelor de asigurare valabile este de 845.706.

Incassările anului comercial s'au ridicat la 150.512.097 schillingi, iar dobânda capitalurilor investite la 18.740.801 schillingi. *Partidelor* asigurate respective urmașilor acestora, li s'au plătit total 60.181.396 sch. O mare parte a rezervelor de fonduri e plasată în imobile: societatea posedă în Austria, România, Cehoslovația, Ungaria, Germania, Franța, Belgia, Italia, Polonia, Jugoslavia, Bulgaria și Egipt un număr de 117 imobile, valoarea înregistrată a cărora este de 82.717.234. sch.

Stocul hârtiilor de valoare este de 240.622.384 sch. și constă în majoritate din acțiuni cu dobânzi fixe. Aportul hârtiilor de valoare conform bilanțului a fost de 68%. Dintre plasamente, împrumuturile ipotecare acordate de societate înglobează 304 milioane, iar împrumuturile acordate pe acțiunile proprii 55.3 milioane sch. La sfârșitul anului comercial, totalul fondurilor de garanță făcea 562.946.302.46 sch.

Ramura asigurărilor colective (în colaborare cu metropolitan Life Insurance Company din New-York) a procurat o ocrotire de asigurare la 42.489 angajați și muncitori, până la suma de 64 milioane sch. Instituțiile de asigurare din țară și streinătate, la cari societatea împreună cu Prudential Assurance Company Ltd din Londra este interesată cu capital acționar și cu reasigurare, au ajuns la un progres îmbucurător. În anul trecut societatea a realizat mai multe transacțiuni comerciale în numeroase țări. Astfel între altele, împreună cu Schweizerische Rückversicherungs-Gesellschaft cu Dompagnie d'Assurance Generales din Paris și cu o societate de asigurări din Varșovia, a luat parte la reorganizarea unei mari instituțiuni poloneze.

Sczând primele ce vor fi plătite părților asigurate, societatea a încheiat anul comercial cu un câștig curat de 788.127.38 sch. din care, ca și anul trecut, se vor plăti ca dividende 200.000 sch. (5%), 184.660 sch. vor fi repotați pentru noul an, iar restul va fi utilizat la înzestrarea capitalului de rezervă.